Knihovní poznámku o zápovědi zcizení dle § 382. č. 6 ex. ř. lze vymazati po vzneseném odporu, až když usnesení odporu vyhovující stane se právoplatným.

Soud stolice první, jenž povolil žalobci proti žalovanému prozatimní opatření zápovědí zcizení a zadlužení nemovitosti, nařídil k návrhu žalovaného výmaz knihovní poznámky této zápovědi, jakmile odporu jeho proti prozatimnímu tomu opatření vznesenému vyhověl a opatření zrušil, nevyčkav ani právomoci usnesení opatření zrušujícího.

Rekursní soud k stížnosti navrhovatele opatření změnil usnesení výmaz knihovní poznámky povolující, návrh odpůrcův na výmaz zamítl a prvnímu soudu uložil, aby knihovní stav zapsáním vymazané poznámky knihovní obnovil.

Nejvyšší soud o rozhodnutí svém ze dne 19. srpna 1919 č. R I 324/19 dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění:

První soud poznamenav vedle § 384. ex. ř. o knize pozemkové z moci úřadu prozatimním opatřením povolenou zápověď zcizení a zadlužení nemovitosti Bové ve vložce č. 64. poz. knihy H. Ch. připsané, vymazal tuto poznámku k návrhu odpůrkyně prozatimního opatření usnesením ze dne 15. května 1919 V III 12/19-4, když byl jejímu odporu proti opatření, vznesenému usnesením ze dne 29. března 1919 vyhověl, přes to, že proti poslednějšímu usnesení podán byl rekurs a že rekursní soud rozhodnutím svým ze dne 29. dubna 1919 R IX 82/19 je změnil.

Správně rozhodl rekursní soud, že výmaz zmíněné poznámky knihovní neměl býti nařízen, pokud usnesení odpor proti povolenému opatření vyřizující nestalo se právoplatným. Ustanovuje arci § 524. c. ř. s., jehož předpis dle §§ 78. a 402. ex. ř. platí i v daném případě, že rekurs nemá odkládacího účinku, pokud se týče provedení usnesení, jemuž bylo odporováno, avšak pravidla toho užíti lze jen, kde zákon něčeho jiného nestanovil. Z předpisů §§ů 384. a 397., 399. ex. ř. vysvítá, že poznámka povolené zápovědi po rozumu § 382. č. 6. ex. ř. musí zůstati v pozemkové knize, dokud zápověď nebyla definitivně zrušena, ať již proto, že tvrzený nárok, pro který byla povolena, byl právoplatně zamítnut anebo z jiného důvodu (Neumannův kom. k ex. ř., 2. vydl., str. 1098).

Ustanovujeť přece třetí odstavec § 384. ex. ř., že zápisy knihovní poznámce zápovědi odporující teprve po právoplatném vyřízení nároku na nemovitost neb knihovní právo vzneseného, tudíž i nároku na obstávku dojdou neb pozbývají právního významu.

Rovněž stanoví třetí odstavec §u 397. ex. ř., že vznesením odporu nestaví se výkon povoleného opatření. Dokud se tedy o odporu jedná a ten není právoplatně vyřízen, musí knihovní poznámka povolené zápovědi zůstati v knize pozemkové, aby zjistiti se dalo, které zápisy knihovní nebyly nabyty v dobré víře a budou proto odporují-li jí, dle výsledku vyřízení nároku, který ní měl býti zabezpečen, býti posuzovány.

Rozhodnutí rekursního soudu návrh stěžovatelčin na výmaz poznámky zamítající, pokud o vzneseném jejím odporu proti povolenému prozatímnímu opatření právoplatně nebylo rozhodnuto, odpovídá tudíž zákonu, pročež dovolací její stížnosti nebylo lze přiznati úspěchu.

Proti výpovědi z bytu dané se souhlasem soudu lze podati námitky vyjímaje ony, jež příslušejí nájemci dle § 7. min. nař. ze 17. prosince 1918 č. 83 a § 5. min. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař.

Soud první stolice odmítl námitky, jež vznesla vypovězená strana proti výpovědi, k níž soud dal svolení, jelikož prvvedle § 4. odst. druhý naříz. min. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. nepřísluší v případě takovém nájemníku právo námitek.

Krajský jako rekursní soud zrušil usnesení to a nařídil okresnímu soudu, aby bez ohledu na své zamítací důvody námitky k soudu přijal a s nimi dle § 571. c. ř. s. naložil. Neboť zákon ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. ustanovuje sice tak, jak shora uvedeno, avšak ustanovení to nelze pojímati tak, že by nájemník vůbec nesměl podati proti výpovědi námitek. Právo jeho jest v tom směru jen omezeno, že nesmí podány býti námitky jen ohledně otázky, je-li důvod k výpovědi dle zákona ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. dán.

Vždyť ani výpověď není vyloučena je-li k ní dáno svolení (§ 1. cit. zák. »může dáti výpověď«). Je-li však výpověď přípustna, pak nutně musí býti připuštěny i námitky dle § 566. a násl. c. ř. s., pokud ovšem netýkají se otázky důvodu výpovědi.

V přítomném případě jde o námitku, že měla býti dána výpověď dle smlouvy čtvrtletní a nikoli osmidenní. To netýká se důvodu výpovědi a proto ovšem námitka ta není vyloučena.

Že námitky nejsou vyloučeny, jde z toho, že by jinak výpověď nemusila míti ani náležitostí pro výpověď z nájmu v § 562. c. ř. s. předepsaných, což však ze zákona nelze nijak dovozovati. Ale musí-li míti výpověď náležitosti ty, pak se musí připustit i námitky uplatňující nedostatky náležitostí těch.

Jeví se proto rekurs odůvodněným, bylo mu vyhověno a nalezeno, jak uvedeno svrchu.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 19. srpna 1919 R I 331/19 dovolacímu rekursu nevyhověl. Odůvodnění: Ministerským nařízením ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. se podle jeho nadpisu pouze doplňuje i mění min. nařízení ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. o ochraně nájemcův, obě tato nařízení pak byla vydána dle úvodních vět svých na základě zákona ze dne 24. července 1917 č. 307 ř. z., jímž byla vláda toliko zmocněna, vydávati za příčinou mimořádných, válkou vyvolaných poměrů potřebná opatření v oboru hospodářském. Dle § 7. onoho nařízení, č. 83 může pronajímatel nájemní smlouvu vypověděti jen z důležitých důvodů tam uvedených a §em 5. nařízení č. 62 z roku 1919 částečně změněných i doplněných. Dle §§ 1. až 3. tohoto nařízení, č. 62 pronájemce může dáti výpověď jen se svolením soudu a to na základě vlastního návrhu, v němž uvésti jest důvod zamýšlené výpovědi; o návrhu tom sluší vyslechnouti odpůrce a předsevzíti potřebné šetření. Nařízeno není, že nájemce povinen jest, v řízení tomto uvésti všechny své námitky proti výpovědi i pokud neplynou z ustanovení § 7. nařízení č. 83 a § 5. nařízení č. 62. Z toho následuje, že soudním usnesením, vydaným dle § 3. tohoto nařízení, č. 62 o návrhu pronájemcovu, soud rozhoduje toliko o otázce, zdali pronájemce má důležité příčiny k výpovědi dle § 7. nařízení č. 83 a § 5. nařízení č. 62, nebo zdali nájemce má dle těchto zákonných ustanovení právo námitek proti výpovědi, nikoli však, zdali výpověď jest či není oprávněna pro jiné námitky nájemcovy. Podle § 606. z. obč. nesmí zákon vykládán býti dle svého slovného znění, nýbrž dle zvláštního významu slov v jejich souvislosti a dle jasného úmyslu zákonodárcova. Ustanovení druhé věty §u 4. nařízení č. 62 z roku 1919, dle něhož nájemníku nepřísluší právo námitek, dal-li soud souhlas k výpovědi, lze tedy vztahovati toliko na námitky, jež příslušejí nájemci dle § 7. nařízení č. 83 a § 5. nařízení č. 62, nikoli však na jiné námitky, jež nájemce chce uplatňovati proti výpovědi. O těchto námitkách jednati jest podle §§ 571. a násl. c. ř. s., jestliže byly včas vzneseny proti výpovědi dané pronájemcem.

Pronájemce v případě daném ani neuvedl ve své žádosti o svolení, proč chce dáti toliko osmidenní a nikoli čtvrtletní výpověď a v soudním řízení o žádosti své zahájeném, nebylo o této otázce vůbec jednáno. To padá zde taktéž velmi na váhu.

Usnesení v odpor vzaté vyhovuje tudíž věci i zákonu a rekurs dovolací není oprávněn.

Zahájené ediktální řízení dle §u 128. patentu nepřekáží, vyjde-li během jeho na jevo, že jest tu určitý dědic, jehož pobyt je neznám, aby použito bylo předpisu §u 131. patentu.

Po vydání vyhlášky dle § 128. nesp. pat. vyšlo na jevo, že mimo dědice, již se na výzvu přihlásili, byli by ku pozůstalosti povoláni také děti děda a báby ze strany otcovy, totiž A a B, dotyčně jejich potomci. Soud pozůstalostní zřídil těmto zákonným dědicům, jejichž pobyt není znám, opatrovníka a vyzval je vyhláškou ku přihlášce dědické dle § 131. nesp. pat.

Po uplynutí lhůty první vyhlášky dle § 128. nesp. pat. učinili přihlášení dědicové návrh, aby pozůstalost projednána byla jen s dědici, kteří v této ediktální lhůtě podali dědickou přihlášku a aby bylo uznáno, že domnělí dědicové A a B, nepřihlásivše se včas, jsou z veškerého dědictví vyloučeni.

Pozůstalostní soud návrh tento zamítl, poněvadž dědicové **A** a **B** během první ediktální lhůty nebyli nikým zastoupeni a nebyli také o dědickém nápadu vyrozuměni, nemohou proto z dědictví býti vyloučeni.

Krajský jako rekursní soud stížnosti přihlášených dědiců nevyhověl, jelikož osoby, v jichž zájmu druhý edikt dle § 131. nesp. pat. byl vydán, nemohou z pozůstalosti býti vyloučeny, dokud nebude prokázáno, že zemřely a potomků nezanechaly.